

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvcvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

7. Vtrum requiratur intentio ex parte baptizati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Titus ut sonar sumendum est.
In corpore inicitia responsione ad secundum, ubi dicitur si in adulto desierit intentio suscipiendi sacramentum, esset re-
cepti iudicium dubium
occurrit magnum,
an ex parte baptizati ita necessaria sit
intentio suscipien-
di sacramentum ba-
ptismi, ut si illa de-
bet, baptismus nul-
lus sit.

Ad PRIMUM ergo dicendum, quod in baptismo Ioannis non remittebantur peccata: sed erat baptisimus penitentia: & id conuenienter accedentes ad illud baptisma, confitebantur peccata, ut secundum qualitatem peccatorum, eis penitentia determinaretur: sed baptismus Christi est, sine exteriori penitentia, ut Ambros. dicit, unde non est similis ratio.

Ad SECUNDUM dicendum, quod baptizatus sufficit confessio interior Deo facta, & etiam exterior generalis, ad hoc, quod diriguntur & misericordiam consequantur: nec requiritur confessio specialis exterior, sicut dictum est.*

Ad TERTIUM dicendum, quod confessio est pars penitentiae sacramentalis, quae non requiritur ante baptismum, ut dictum est: sed requiritur interioris penitentiae virtus.

ARTICVLVS VII.
Vtrum ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi sacramen-
tum baptismi.

Ad SEPTIMUM sic procedi-
tur. Vnde ex parte baptizati non requiratur intentio suscipiendi sacramentum baptismi. Baptizatus enim se habet sicut in adulto requiri voluntas: in parvulo autem, non.

Et quoniam quod est difficulter, indumentum est, quid roboris habeant rationes, opinionem: & deinde rationabilior dicendi motus diligendus est.

Prima igitur opinio tenens uniuersaliter requiri consensum ex parte baptizati fundatur, primo super ritu ecclesie pertinet a baptizando. Vis baptizari? Secundo super hoc, quod baptizari est a patre voluntaria.

Tertio procedit Durandus sic: Quicquid est de necessitate sacramenti in uno, est de necessitate facti in oib[us], in similibus quidem simili[er], & in proportionalibus proportionaliter sed voluntas recipiens baptismum est de necessitate sacramenti in adulto, ergo est etiam de necessitate sacramenti in parvulis: proportionaliter tamen, hoc est voluntate interpretatione quo ad parvulos, sicut propria quo ad adultos. Probatur minor: Adultus simili modo debet se habere ad fidem, & ad fidei factum: sed credere non potest nisi uolens, ergo nec baptizari potest nisi uolens.

Et confirmatur ex mandato domini: Docete omnes gentes, baptizantes eos &c. vbi Hier. dicit, Non potest suscipi sacramentum, nisi anima fidei suscepit ueritatem.

Affertur quarto ratio ex litera huius art. scilicet inchoantem nouam uitam, uelle illam, ac per hoc eius principium quod est baptismus.

Opposita autem opinio, scilicet quod non per se requiritur uelle ex parte baptizati, fundamentum est, quod tota efficacia sacramenti baptismi est, ex parte ipsius sacramentum requirit ex parte baptizatis, nisi capacitatem absq[ue] contrarietate. Probatur q[uod] hoc ex eo, quod de facto in deum parvulum omnem baptizatum non esse baptizandum. Et hinc sumitur ratio: Quicquid non est de necessitate sacramenti in uno, non est de necessitate sacramenti in parvulis: ergo nec in adultis.

Tertia autem opinio ratio est: quia si adulstus caret con-
sentia, ut quod contemnit: oportet enim adulstum aliquam

A habere devotionem ad sacramentum, aut contemnere ipsum, saltem interpretative.

¶ Et ut ab hac ultima incipiamus, responso seu ratio ista fugit questionem, quasi impossibile sit inueniri adulstum neutrum respectu baptismi, sed oportet in alteram partem declinare, hoc est, uelle, aut nonne baptizari. Quod autem est de veritate conditionalis, non curando de possibilite antecedentis: veritatem enim in questionem, si adulstus neuter secundum voluntatem ad baptistum baptizaretur dormiens, an effectus poetae baptizandus, hoc est, an suscipiet characterem uel non: cui questioni, ut patet, non satisficit per hanc opinionem declinantem ad alterum extremum.

¶ 2 Præter. Si prætermittatur id, quod requiritur ad baptismum, homo est denuo baptizandus: sicut cum prætermittitur inuocatio Trinitatis, ut supra dictum est: * sed ex hoc non vir aliquis esse denuo baptizandus, quod intentionem non habebat suscipiendi baptismum: alioquin cum de intentione baptizati non constet, quilibet posset petere se denuo baptizari propter intentionis defectum. non videtur ergo quod intentio requiratur ex parte baptizati, ut suscipiat sacramentum.

¶ 3 Præterea Baptismus contra peccatum originale datur: sed originale peccatum contrahitur, sine intentione nascentis. ergo baptismus, ut uidetur, intentionem non requirit ex parte baptizati.

SED CONTRA est, quod in ritum ecclesie, baptizandi profitentur se petere ab ecclesia baptismum, per quod profitentur suam intentionem de susceptione sacramenti.

¶ Et ad probatio-
nem dici facile potest, similitudinem non tenere, scilicet quod adultus, ita se debeat habere ad sacramentum fidei, sicut le habet ad credere: quoniam credere consistit manifeste in actione voluntaria, sacramentum autem fidei manifeste consistit in pati se suscipere, & propterea non est simile. Auctoritas autem Hier. non est ad propositum quia de fide loquitur, questione autem est de uelle.

¶ Secundum & deum opinionis ratio rejici potest eodem modo, scilicet quod affirmat probandum: hoc enim est, quod uertitur in dubium, an patientis in baptismo, exigat uelle ut necessarium dispositionem ad receptionem sacramenti: hoc enim est totum in quo consistit quodlibet.

Quod autem additur, quod nullus puer baptizatus est rebaptizandus, licet negetur a tenentibus primam opinionem, magnum tam secundum rationem uim habere uidetur.

His excusis, dicendum mihi uidetur cum secunda opinione, quod per se loquendo non exigit intentio seu voluntas ex parte baptizandi de necessitate sacramenti: sed sufficit in ipso non inueniri obiectum voluntatis contraria. Probaturque hoc, dupliciter. Primo, auctoritate Innocent. I I I. extra de baptismo, & eius effectu, in maiore causis: ibi enim mota quæstione de suscipientibus characterem, & relata opinione quorundam dicentium characterem imprimi etiam iniuitis, refutata deinde ha opinione quo ad totaliter iniuitos, concludit haec verba in calce. Tunc ergo characterem, sacramentalis imprimi operatio, cum obiectum voluntatis contraria non inuenit obiectum, ubi manifeste patet intenta conclusio determinata ab Apostolica sede. Secundo, probatur uero id dicta ratione: quod non est de necessitate sacramenti in uno recipiente baptismum, non est de necessitate sacramenti, per se loquendo, in quocumque recipiente baptismum: fed in parvulis voluntas etiam interpretatione non exigit, ut propria dispositio ad recipientem baptismum, ergo in nullo baptizando requiritur, per se loquendo, consentius ad recipientem baptismi. Et probatur minore

Tertia S. Thome. EE 2 quia

quia voluntas parentum non est dispositio aliqua, sed sola approximatio parentis ad agens, puta ministrum conferentem sacramentum: constat: n. approximatio passiuum actio non esse necessaria ex parte patientis: tū, qm alunde pot. suppleri, puta ex approximatione agentis ad patientem, vel ex remouente obstatu: tum, qm extimfecum

hoc est; paret uero voluntate parentis: solummodo approximare passiuum actio, offerto infantem baptismu: ex eis qm si iudeus facerit filium baptizari, non v. numeretur Christianus, sed rocaliter intencionem in iudeam, ob solamq; corporis sanitatem infante vellet baptizari: & hoc ipsum diceret, ac compelleret ministrum ad baptizandum, uel ipsosmet baptizare, in ueritate infans, eset baptizatus & in ista paterna uoluntas nec ex charitate, nec ex spe, nec ex fide, nec ex ecclesie uoluntate ibi cooperaretur: qui ecclesia si fecerit, refixeret et tali oblationi. Nihil ergo facit oblationi pueri, nisi qm approximat passiuum agere, in iudicium paterna tollit auctoritatem, que illi irrogaretur, si infans patre iniusto baptizatur, sufficit ergo in baptizando non inueniri ob'icem uoluntatis contraria: an hoc, ut characterem suscipiat ex baptismino. Sed contra hoc instant duplicitus: primo utendo argumen to allato in dicta decretali, qm sequitur ex hoc, qm aliquis adulus nūquam contineat baptismino, pertinere rōne facti ad iurisdictionem; ecclasticam, ac per hoc ad fernandam regulam Christianae fiduci ratione abilitatis compellendus, qd est absurdum.

¶ Obiicitur quoque Duran, probante qm uoluntas adulti baptizandi requiratur per se nam si uelle suscipere baptismum non sit in a iulto dispositio necessaria ad baptismum secundum se, sequitur qm non esse remuere uel neglegere suscipere ipsum, non erit impedimentum. ¶ Ad primum horum dicimus, quod ratio procedit ex extremitate accidentibus, quale est iurisdictio ecclastica, & propriea

4. dist. 6. q. 1.
a. 3. qu. 1. &
q. 2. art. 2. q.
3. corp. & d.
9. art. 2. qu. 2.
ad 2.

RESPON. Dicendum, qm per baptismum aliquis moritur veteri vite peccati, & incipit quandam vita nouitatem, sicut illud Ro. 6. Consupulti sumus Christo per baptismum in morte, ut quoniam Christus surrexit a mortuis per gloriam patris, ita & nos in nouitate uita ambulemus: & iusto sicut ad hoc, qm moriatur veteri uita, requiritur sicut Aug. * in habente uita libe. arb. voluntas, qua cu[m] p[ro]teris uite penitentia, ita requiritur voluntas, qua intendat uite nouitatem: cuius principiū est ipsa suscep[ti]o sacramenti: & ideo ex parte baptizari requiritur uoluntas, siue intentio suscipendi sacramentum.

AD PRIMVM ergo dicendum, qm in iustificatione, qua sit per baptismum, non est passio coacta, sed uoluntaria: & ideo requirit intentio recipiendi, quod ei datur.

AD SECUNDVM dicendum, qm si in adulto decelerit intentione suscipendi sacramentum, esset baptizandus: si tamen hoc non conflare, esset dicendum, Si non dies baptizatus, ego te baptizo.

AD TERTIUM dicendum, qm baptismus ordinatur non solum contra originalē peccatum, sed etiam contra actualia, qua per voluntatem & intentionem causatur.

ARTICULUS VITI.

Vtrum fides requiratur ex parte baptizati.

DOCTAVVM sic proceditur: AVR quod fides requiratur ex parte baptizati. Sacramentum baptismi a Christo est institutum: sed Christus formam baptismi tradens, fidē baptismō p[re]mittit, dicens Marc. vltimo, Qui credidit, & baptizatus fuerit, saluus erit. ergo uidetur quod nisi sit fides, non possit esse sacramentum baptismi.

¶ Pr. Nihil frustra in sacramentis ecclastis agitur: sed secundum ritum ecclastis, ille qui accedit ad baptismum, de fide interrogatur, cum dicitur, Credis in Deum patrem &c, ergo v[er]o qd fides ad baptismum requiratur.

¶ 3 Pr. Ad baptismum requiritur intentio suscipendi sacramentum: sed hoc non potest esse sine recta fide, cum baptismus sit recte fidei sacramentum: per cum enim incorporantur homi

F parum roboris haberet, Vermintamen dupliciter solus potest. Primo, quod casus iste, aut impossibilis, aut plusquam rarissimus est, scilicet ut adulterus neuter baptizetur: regula autem de iurisdictionis actibus, puta de compellendo & similius, datur secundum se, quae communiter eueniunt.

Secundo, quod uno inconvenienti dato, multa inconvenientia, Littera lequi potius: & data dato hoc inconvenientem, quod minister temere baptizaret adulterum neutrū, non est mirum lequi aliud inconveniens, scilicet quod talis efficeret de iurisdictione ecclastis, ratione sacramenti, & non est compellendus ad

Christianitatem seruandam: quia numquam consentit, sed dormiens baptizatus a primis.

¶ 4 Pr. Infidelitas est grauiissimum peccatum, utrin secunda parte habitum est: sed permanentes in peccato, non sunt baptizandi, ergo etiam nec permanentes in infidelitate.

SED CONTRA est, quod Gre. * scribens † Quirico episcopo dicit, Ab antiqua patrum institutione didicimus, ut qui apud haeresim in Trinitatis nomine baptizantur, cum ad sanctam ecclesiam redunt, aut in cunctione christiatis, aut impositione manus, aut sola professione fidei, ad finem matris ecclesiae reuocetur, hoc autem non est, si recta fides est de necessitate baptismi, non ergo recta fides ex necessitate requiritur ad susceptionem baptismi.

RESPON. Dicendum, quod sicut & ex dictis patet, duo efficiuntur in anima per baptismum, scilicet character & gratia, duplicitus ergo, aliquid ex necessitate requiritur ad baptismum. Vno modo, sine quo gratia haberi non potest, quae est ultimus effectus sacramenti: & hoc modo, recta fides ex necessitate requiritur ad baptismum: quia sicut dicit Rom. 3. Iustitia Dei est per fidem Iesu Christi. Alio modo, requiritur aliquid ex necessitate ad baptismum, sine quo character baptatis imprimi non potest: & si recta fides baptizati non requiritur ex necessitate ad baptismum, sicut nec recta fides baptizantis, dummodo, adhuc cetera, quae sunt de necessitate sacramenti: non enim sacramentum perficitur per iustitiam hominis dantis, uel suscipiens baptismum, sed per virtutem Dic.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod dominus loquitur ibi de baptismi, secundum quod perducit homines ad salutem per gratiam iustificationis: quod quidem sine recta fide esse non potest: & ideo signanter dicit, Qui crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit.

AD

Super Questiones
foragesimatae
Articulum octauum.

IN articulo 8 aduerte
uerba Auctoris intelligi de adultis: qm rectam fidei necessario requiri ad ultimum effectum baptismi sonant. Et hoc dico, p[er] parvulos, i[ps]i quibus nec intentio nec fides ex parte baptizati requiri.